

zhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm x
55 mm po K 150. Uradni
razglaš, postano ter
notice isti prostor K 2.—,
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 288, za pol
leta K 144, za četrt leto
K 72, za mesec K 24.
Za inozemstvo K 480.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravištvo v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Zaščita države, nezaščita državljanov.

(Od našega belgrajskega dopisnika)

Belgrad, 4. avgusta.

Zakonodajna skupščina je spre-
jela zakon o zaščiti države, sklenila
ukiniti komunistične mandate ter
pooblastila vladu, da nabavi v ino-
zemstvu posebno posojilo v znesku
500 milijonov zlatih frankov... Pri-
znati moramo, da je bilo delovanje
zakonodajne skupščine v teh zad-
njih, vročih dneh zelo plodno... Da
se od ponedeljka do četrтка sprejme
zakon, ki postavlja na glavo temelje
določbe pravkar proglašene usta-
ve, ter kratkoma vrže iz parla-
menta do 60 poslancev in nazadnje
zadolži državo za nekaj milijard, je
posebnost svoje vrste, ki težko naj-
de primere v analih evropskega pa-
lamentarizma.

Rekli smo, da je bilo to kratko
zasedanje našega prvega skupnega
parlamenta zelo plodno. Ne moremo
na trdit, da so bili njegovi sklepi
tudi pametni. Prav nasprotno. Zakaj
prihajali smo po zaslugi gorome-
njenih sklepov v razmere, v katere
smo mislili, da po razpadu Avstrije
ne pridemo nikoli več. Evo vam zo-
ret tu izjemni zakon, ki hoče štiti
državo s tem, da jemlje vse politič-
ne pravice državljanom. Prav ka-
kor v vojnem času — s tem slab-
šim, da zdaj ni vojne in da živimo
v svoji nacionalni državi. Ali je
bilo res potrebno, da se tak zakon
sprejme? Ali je bila država res v
nevarnosti? Mislimo, da ne. Komu-
nistična stranka, kot organizirana
stranka, sposobna, da povzroči in
vodi velike akcije širokih mas, ni že
zdavnaj več eksistiral. Individual-
ne čine fanatičnih posameznikov se
pa niti s tem zakonom ne more
preprečiti, nasprotno, izjemni po-
ložaj le poostreva nasprotja in jemlje
ljubosti sami možnost, da odbije
normalnim potom delovanje in ide-
je, ki se il zde škodljive. Ne glede
na to, da vstvarja ta zakon sam ne-
varnost, ki utegnejo državi vse bolj
škodovati. Dejstvo je, da razven
Slovenije, nimamo v državi držav-
nega aparata, ki bi bil na višini svo-
je naloge. Še pri nas gre težko. Kaj
vse se lahko zgodi v drugih kraljih,
če se da lokalnim političnim obla-
stim neomejeno moč. Zakon, ki je po
ljubavi fistihi, ki so ga predložili,
samo za to, da štiti državo pred te-
rorističnimi organizacijami, se bo vo-
pabljal proti vsem nečimernim osebam.
Kritika vlade ali kapitalizma, kate-
reza je emanacija, se lahko tolmači
kot delovanje proti državi, v tem ozi-
ru je zlasti delavstvo silno ogrože-
no. Mnenja smo, da tam, kjer vladni
aparati normalno funkcionirajo, za-
dostujejo navadni zakon in navadna

sredstva, da se državo zaščiti. Tam,
kjer tega ni, pa morejo izjemne na-
redbe le pahiti državo v najhujše
nerede, v kričečo pravno nesigur-
nost.

Zakonodajna skupščina, to se
pravi njena vladna večina, je v smi-
slu zakona o zaščiti države tudi
sklenila, da se ukinejo vsi komuni-
stični mandati. Pravzaprav ne raz-
umemo, čemu se je napravilo iz tega
posebno vprašanje in zakaj je vlada
zahtevala od svoje večine, da gla-
suje še posebej za ukinitve teh
mandatov. Saj se je že z zakonom
o zaščiti države odvzelo komuni-
stičnim poslancem vse funkcije. So-
cijalni demokratje, ki smo bili proti
zakonu o zaščiti države, smo bili
tudi proti ukinitvi komunističnih
mandatov. In to iz principielnih in
pravnih razlogov. Predvsem so bili
komunistični poslanci izvoljeni od
ljudstva in družic, če je kdo od teh
poslancev zlorabljal imuniteto in za-
krivil kaznjivo dejanje, se ima izro-
čiti sodišču le dotičnega in ne cel
klub, ker ne more biti ves klub od-
govoren za eventualna dejanja ene-
ga samega. Vladna večina ni bila te-
ga mnenja, pa je lepo in hitro uki-
nila vse komunistične mandate. Ne
glede na vse druge tehtne momente,
ki prilajajo tu močno v poštev, me-
nimo, da se je s tem ustvaril v na-
šem parlamentu nevaren precedens,
ki se bo lahko maščeval nad vlad-
nimi strankami samimi. V naših po-
sebnih političnih prilikah ni to ne-
mogoče. Parlamentarna zgodovina
stare Srbije bi bila tem gospodom
lahko v zgled.

Država nima denarja. Tako pravi
finančni minister Kumanudi ter za-
hteva pooblastilo za najem posebne-
ga posojila v zlatih frankih. Pravi,
da se bo ta denar uporabil tudi za
zidanje novih prog. — Tudi za to...
Čudna je ta reč. Tri leta imamo svo-
jo enotno državo in svoje enotno
gospodarstvo, nimamo pa še do dan-
es nobene bilance, nobene točne
slike o našem budžetu. Ne vemo, za
koliko smo aktivni in za koliko pa-
sivni. Pa ne vemo niti, kdaj nam bo
dano to vedeti. Ali naj se potem ta-
kem še čudimo, če pada zaupanje v
naš denar, če gre naša krona nižje
in nižje! Bognie, čuditi se temu ne
smemo. No, pa pride gospod finan-
čni minister in zahteva pooblastilo
za najem novega posojila. Ne pove
pravzaprav, v katere svrhe, ne po-
ve, kako se bo gospodarilo, da se
naša valuta izboljša, da se pokrije

dolgove, ne razvije nobenega finan-
čnega načrta, ne zine niti o progre-
sivnem davku; nič o vsem tem:
»Novo posojilo najamemo, pa bo do-
bro!« Mi pa, ki vemo, da moramo
že danes plačati za vagon sladkorja
220.000 kron (beri: dvestoindvajset-
tisoč kron) same monopolne takse,
ni vemo, da je tukaj nekaj v ne-
redu, da je na naša finančna politika
povsem zgrešena, ker obremenjuje
le konsumenta. — Mi smo iz vseh
teh in drugih razlogov glasovali tudi
proti temu čudnemu pooblastilu.
Tam, kjer ni računov, se ne plača.
Tam, kjer se ne dovoli niti parla-
mentarno kontrolo nad državnimi fi-
nancami, ne more biti vse v redu. In
v tako gospodarstvo ne moremo
imeti zaupanja!

Gremo v težke čase. Delavstvo
bo zopet najhujše prizadeto. Ordo bi
bilo od nas, če bi skušali olupšavati

situacijo in ga navduševali, ko ve-
mo, da v takih razmerah bolj kot
vse besede, more pomagati le delo.
Naše delavstvo naj iz izkustev zad-
njega časa črpa spoznanje, da je re-
šitev le v ntem samem, v njegovem
treznem delu, v njegovih močnih or-
ganizacijah, v njegovih močnih in
cnotnih organizacijah. Stara, tolko-
krat poudarjena resnica, ki mora po-
stati jedro! In sicer čimprej. In od
svoje strani smo storili v tej smeri
vse, kar smo mogli. V kratkem, upa-
mo, bo zedlnjenje vsega socialistič-
nega proletariata v državi gotova
stvar. Pogajanja med socialistični-
mi strankami v Jugoslaviji, ki so se
te dni zaključila v Belgradu in o ka-
terih bomo v kratkem podali obširno
poročilo, bodo pokazala delavstvu
pot — zmagae.

Vsi udarci bodo uspešno odbiti,
vsa izkustva dragocena, če bomo iz-
vršili na tem polju svojo dolžnost!

Izjava soc. kluba glede na načrt zakona v zaščito države.

V imenu soc. dem. kluba je v raz-
pravi o načrtu zakona za zaščito drž-
ave podal sodr. Nedeljko Divac
naslednjo izjavo:

Socijalno - demokratična stranka
ni bila nikdar prijateljica terorističnih
metod; nasprotno je ona vedno naj-
energičnejše gonila anarhistične ele-
mente iz svoje srede, to je, one ele-
mente, ki mislijo, da se z atentatom
na to ali ono določeno politično ose-
bnost more spremeniti obstoječo druž-
bo. Zaradi tega smo mi takoj obso-
dili kot neke vrste nespetati tudi po-
izkus atentatna regenta, enako one-
ga, ki je bil izvršen na narodnega po-
slanca in bivšega ministra za notra-
nje stvari pok. Milorada Draškovića.
Eden glavnih razlogov za socialne
demokrate da so proti terorističnim
metodam je politični.

Četudi nismo prijatelji današnje-
ga družabnega reda, četudi smatra-
mo kapitalistični sistem vlade za ne-
pravičen, ker omogoča rop človeka
nad človekom in vrsto legaliziranih
nasilstev, smo kljub temu globoko
uverjeni, da se more to družabno
stanje spremeniti samo potom orga-
nizirane delavske in socialistične
borbe, a nikakor ne potom te-
rorističnih akcij najsibodo posamezne ali
kolektivne.

Socijalna demokracija obsoja si-
stem atentatov in terorizma še tem-
bol, ker je ta vedno poživljal in za-
daljšo dobo krepčal reakcionarne
sile današnje družbe ter dajal povod
za najhujša preganjanja delavskega
razreda. To naše naziranje potrjuje
vrsta dogodkov, ki so se odigrali
tudi pri nas v zadnjem času. To na-

še nazirale potrjujejo tudi dogodki,
ki se odigravajo sedaj v zvezi z ob-
ma omenjenima atentatoma.

Vlada je ukrenila energične in
ostre korake proti terorizmu. Tudi
mi bi to razumeli. A že dosedaj po-
trjuje mnogo slučajev, da se borba
proti terorizmu pretvarja v politič-
no reakcijo. Poleg krivih se prega-
njajo tudi nedolžni. Številni mirni
delavci so izročeni neobzirnim pre-
ganjanjem državnih oblasti.

V zvezi s tem vobče nenormal-
nim stanjem, se pričinja vršiti na-
silja tudi nad najtemeljnejšimi držav-
ljanskimi pravicami. Neodgovor-
ni činitelji se pričinja na vse strani
organizirati, da pomagajo zana-
šati čimveč nereda v naše sicer
zmedene politične razmere. To se je
moglo ugotoviti v mnogih slučajih
prej, preden je prišel zakon o var-

stvi javne zaščite, o katerem naj se-
daj skupščina odglasuje.

Zaraditga imamo mi razlog bati
se, da se ta zakon, ki treba v prvi
vrsti služiti za preganjanje boleste-
ga protisocialističnega pojava, ne
pretvori za zlorabo proti delavske-
mu razredu in demokratičnim poli-
tičnim težnjam sploh, onim težnjam,
ki gredo za tem, da stopnjama in
računajo z vsemi objektivnimi po-
godi družabnega razvoja privedejo
današnje družbo v boljši politični in
gospodarski položaj. Toda predlož-
ni načrt, tak kakršen je, daje mož-
nost za to, ker je njegova stilizacija
taka, da se morejo po njem opravi-
čiti največje zlorabe. Med najhujše
stvari predloženega načrta spada, da
se na podlagi tega more vsaka agita-
cija proti vladi kvalificirati kot delo-
vanje proti državi. Ob takem stanju
ni mogoče misliti na kak pol. napre-
dek. S predloženim zakonom je mo-
goče proglasiti vse umazane strani
kapitalizma nedotakljivim.

Istotako menimo, da je nepravil-
na mera, če se v čl. 10. določa tako
drakonske kazni za državne in sa-
moupravne službenike, čeprav se po-
samezno prično gibati zaradi sla-
bih delovnih pogojev. Čl. 18. ki do-
loča razveljavljanje mandatov vseh
komunističnih poslancev, in tudi onih,
za katere ne bi mogli najti nikakr-
šnih dokazov, da so že kakorkoli
odobrvali ali se udeleževali terori-
stičnih akcij, ki so se pričele v vr-
stah komunistične stranke, je tudi
težko braniti s katerokoli določbo
ustave. Istotako je zakon glede na
kazni prestop za krivce marsikate-
re vrste. In končno ga je tudi po-
vsem težko braniti s stališča naše
državne ustave glede na način pred-
ložitve. Utemeljevanje, da se nanaša
osnova na čl. 133. ustave, ne more-
mo smatrati, da se je posrečilo.

Zaradi tega in iz vseh teh razlo-
gov izjavljamo, da bo klub socialno-
demokratskih poslancev glasoval
proti predloženemu zakonu.

Katastrofalna polomija narodnih socialcev.

Ni je stranke na Slovenskem, ki
bi bila tako odvisna od tujih vplivov
kakor je narodo socialistična. Vedno
pripovedujejo, da so socialisti in niti
ne dvomimo, da so med njimi tudi
ljudje socialističnega obzorja. Zada-
nja politična polomija v skupščini pa
dokazuje, da je odreklo na odločil-
nem mestu popolnoma njihovo soci-
jalno in takozvano delavsko »sociali-
stično« prepričanje glede na demo-
kratizem in pota socialnega razvoja.

Ko je skupščina glasovala o usta-
vi, sta narodna socialista (Brandner

in Deržič) še imela pogum, da sta
glasovala proti ustavi, ker je prema-
lo demokratična in premalo priko-
jena socialni potrebam. Sedaj pa,
ko je prišel v razpravo načrt o za-
ščiti države, ki je deloma utemeljen
z državnega stališča, pa sicer rigo-
rozen, nepopolen in naperjen proti
delavskim pokretom, sta narodna
»socialista« zlezla pod klop, govo-
rila ip glasovala za ta nepopolni in
od ustave stokrat bolj nazadnjaški
zakon. Mi svetujemo gospodu Brand-
nerju, da gre v Trbovlje in druge de-

LISTEK.

Hanns Heinz Evers:

Paikinja.

(Dalje.)

Četrtek, 10. marca.

Včeraj sem dolgo sedel pri knji-
gah. Ne morem ravno trdit, da sem
se mnogo učil. Zidal sem zlate gra-
dove in sanjal o Clarimondi. Spal
sem nemirno do poznega jutra.

Ko sem siopil k oknu, je bila Cla-
rimonda že tu. Pozdravil sem jo in
ni je odzdravila z glavo. Nasmehnila
se je in me dolgo gledala.

Hotel sem delati, toda nisem na-
šel miru. Sedel sem k oknu in sem
jo gledal. Tedaj sem videl, kako je
tudi ona položila roke na prsi. Za-
stor sem odgnil in skoro v istem
trenutku je storila isto. Nasmehnila
sva se obadva in se gledala.

Mislili, da sva celo uro tako se-
dela.

Potem je predla dalje.

Sobota, 12. marca.

Ti dnevi tako potekajo! Jem in
pijem, sedem k pisalnici! Nato pri-
žgem pipo in se sklonim nad kako
knjigo. Toda ne preberem niti be-
sedice. Vedno znova poskušam, toda
vem že vnaprej, da mi nič ne po-
more. Potem grem k oknu. Pozdra-
vim, Clarimonde se zahvali. Smeh-
ljava se in se gledava, cele ure —

Včeraj popoldne krog šestih sem
bil malo vznemirljen. Somrak je zgo-
daj padel in občutil sem nekak strah.
Sedel sem k pisalnici in čakal. Čutil
sem skoro nepremagljivo silo, ki me
je gnala k oknu — seveda ne, da se
obesim, temveč da vidim Clarimondo.
Vstal sem in se postavil za za-
stor. Nikoli, se mi zdi, je nisem vi-
del še tako določno, četudi je bilo že
zelo temno. Predla je, toda njene oči
so gledale k meni. Čutil sem nena-
vadno razkošje in tiho bojazn.

Telefon je zazvonil. Bil sem raz-
kučen na abotnega komisarja, ki me
je s svojimi neumnimi vprašanji iz-
trgal mojim sanjam.

Danes zjutraj me je skupno z go-
spo Dubonnet posetil. Zadovoljna je
z mojim delovanjem, zadostuje ji po-
polnoma, da živim že dva tedna v
sobi št. 7. Komisar pa hoče poleg
tega še rezultatov. Namigoval sem
na skrivnostno stvar, kateri sem na
sledu; osel mi je vse verjel. In vsak
način ostanem lahko še cele tedne
tukaj — in to je moja edina želja. Ne
radi gospe Dubonnetove kuhinje in
kleti — za boga, kako hitro postane
takole človeku vseeno, če je vedno
sit! — samo radi njenega očna, ki ga
sovražim in se ga bojim, in ki ga jaz lu-
bim, ker mi kaže Clarimondo.

Če prižgem luč, je ne vidim več.
Oči sem si izbrljal, da bi videl, če gre
iz hiše, toda nikdar je nisem videl, da
bi napravila korak na cesto. Imam
veliko, udobno naslonjajočo in zeleno
senčilo pri luči, katerega soj me top-
lo odeva. Komisar mi je prinesel ve-
lik zavoj tobaka, še nikdar nisem ta-
kega kadil — in vseeno ne mo-
rem delati. Preberem dve, tri strani
in ko sem pri koncu, vem, da nisem

razumel niti besedice. Le oko spre-
me črke, moj možgan pa odklanja
vsako pojmovanje. Smešno, kakor bi
nosil tablico: Vstop prepovedan! Ka-
kor bi ne pripuščal nobene druge mi-
sli razen: Clarimonde —

Nazadnje odrinem knjige, se glo-
boko naslonim nazaj v svoj nasto-
njač in sanjam.

Nedelja, 13. marca.

Danes zjutraj sem videl majhen
prizorček. Hodil sem po hodniku go-
ri in doli, ko je hlapec pospravljal
sobo. Pred malim dvoriščnim oknom
sem visil pajkova mreža, debela kri-
žasta pajkinja sedi v njej. Gospa Du-
bonnet je ne pustil odstraniti. Pajki
nosijo srečo in ona da ima ravno do-
volj nesreče v hiši. Tedaj sem videl,
kako je drug, čisto majhen pajek pre-
vidno tekkel krog mreže, samec.
Opazno je splezal proti majavi nitki
v sredini, toda kakor hitro se je sa-
mica le zgenila, je zbežal hitro nazaj.
Stekel je na drugo stran in znova po-
izkušal, da bi se približal. Končno se

mi je zazdelo, da se je močna sami-
ca uklonila njegovi snubitvi: nič več
se ni zgenila. Samec je povlekel naj-
prej nalahko, potem močneje ob ne-
ko nitko, tako, da se je vsa mreža
stresla. Toda njegova oboževanka je
ostala mirna. Tedaj se ji je približal,
hitro toda neskončno previdno. Sa-
mica ga je mirno sprejela in, popol-
noma se mu udajajoč, z radostjo
sprejela njegove nežne objeme; ne-
premično sta visela dolge minute v
sredini velike mreže.

Potem sem videl, kako se je sa-
mec polagoma oprostil, nogo za no-
go; bilo je, kakor bi hotel družico
samo pustiti v ljubezenski sanji. Ne-
nadoma se je popolnoma oprostil in
stekel, čimboli je mogel, iz mreže.
Toda v tem trenutku je prišlo divje
življenje v samico, hitro se je za-
gnala za njim. Sibi pajek se je spu-
stil po nitki navzdol, takoj ga je sa-
mica oponašala. Obadva sta padla na
ogensko desko, z vsemi svojimi moč-
mi je skušal samec, da ga ubeži. Pre-
pozno, že ga je s silovitim zgibom

lavske kraje, da delavstvu razloži, zakaj sta on in Deržić tako glasovali: proti delavstvu.

Za temu glasovanjem mora tičati politična kombinacija, ki je v zvezi ali z ljubljanskim županstvom ali pa so v odboru stranke dobili premoč elementi, ki ne spadajo med socialne ali socialistično čuteče in misleče ljudi, torej tudi ne med narodne socialiste: ljudje, ki nimajo treznega vpogleda v interese delavstva, socialni razvoj in razvoj socializma. S

Nepoštenost „Novega časa“.

V očigled očitnega dejstva, da se uveljavlja v Jugoslaviji poleg politične tudi bolj in bolj socialna reakcija, je umiljivo, da delavske stranke s skrbjo gledajo na potek predvsem socialno - političnega razvoja v naši državi. In tako so se dne 4. t. m. podali v imenu socialno - demokratskih strank njih voditelji, sodrugi Bukšeg, Korač in Divac k ministrskemu predsedniku Pašiću, k ministrstvu za notranje zadeve in k ministrstvu za socialno politiko, da jim izroče obširno spomenico, v kateri opozarjajo na to, naj se pri zakonodaji upoštevajo interesi delavstva in vsega proletarskega ljudstva, in kjer navajajo zahteve delavstva glede osemurnega delavnika, dalje glede socialnih zavarovanj in splošne socialne zaštite. V spomenici se vlada opominja, da naj nikar ne prezre perečih socialnih vprašanj in naj ne nastopa proti delavskim interesom kot takim, če je že nastopila zoper komunistično stranko, Pašić je spomenico sprejel na znanje.

In o tej intervenciji je ljubljanski dopisni urad poročal tako-le: LDU Belgrad, 4. avgusta. (ZNU.) Danes predpoldne je ministrski predsednik Pašić sprejel socialne demokrate Bukšega, Korača in Divca. Namen poseta je bil v zvezi s prizadevanjem socialnih demokratov, da se uredi vprašanje delavstva.

Iz te vesti LDU pa je včerajšnji »Novi čas« napravil po svoji obre-

tem preokretom v nastopanju je izgubila narodno socialistična stranka vso svojo resnobo, da si preji ni bila nobena tajnost, da so merodajni narodni socialisti ljudje z meščansko ideologijo, kar so v zadnjih časnikarskih bojih z nami tudi popolnoma jasno povedali in priznali.

Dogodek je resen in obenem povsem lasen za delavstvo. Njih prijetelj demokrate se jim pa posmehujejo in imajo tudi pravico do tega.

kovalski metodi to-le nesramno zavito notico:

»Koristolovstvo socialnih demokratov. 4. t. m. sta se pripeljala v Belgrad voditelji socialnih demokratov Vtomir Korač in Bukšeg. Kakor se doznava, je njun prihod v zvezi z razveljavljenjem komunističnih mandator in izročitvijo delavskih domov v socialnodemokratske roke. Tozadevno sta že intervenirala pri dr. Ribarju, Pribičeviću in Pašiću, ki so njun načrt odobrili. Ta korak socialnodemokratov so obsodili vsi parlamentarni krogi.«

Nad to ponovno nesramnostjo klerikalnega lista se ne bomo razburjali. Javnost sama naj sodi, kje je poštenje!

(Delavski domovi, o katerih govori »Novi čas« so bili last srbske socialistične stranke že od nekdaj, ko o komunistih sploh še ni bilo niti sluha. Ker so si jih pa komunisti hoteli letos prilastiti, ko so se centurmasi od njih ločili, je odločila o tej zadevi sodnja, in to že davno prej, predno je vlada razpustila komunistično stranko in začela protikomunistično akcijo. To se nam zdi potrebno k temu še pripomniti, da si socialna demokratska stranka niti ne tangira, temveč srbske centurmasi in je stvar že davno rešena, ter torej o kakih »izročitvah delavskih domov v socialnodemokratske roke« ne more biti več govora. Tudi še v tem je torej zlobna laž »Novega časa«.)

Senzacionalna razkritja policijskega režima pred občinskim svetom celjskim.

Na prvi redni nadaljevalni seji občinskega sveta, je poročal predsednik gospodarskega odseka podžupan gosp. Zabkar med drugim sledeče:

Po sklepu plenarne seje z dne 30. julija na predlog s. Korena (soc. demokrat) glede preiskanja občinskih hiš poročam, da smo bili dne 1. avgusta v občinski hiši Razlagova ulica, v kateri biva policija, ter ugotovili sledeče: Hiša je bila prvotno namenjena za stranko in za azil za (delavske) revne otroke. To hišo sedaj zlorablja policija s tem, da je napravila iz kuhinje in stanovanj pisarne, v pisarnah so pa po dve mizi in en pisar. Prostori teh pisarn so tako veliki, da bi lahko v vsaki pisarni delale štiri osebe. V prvem nadstropju smo našli pripravo za kopalnico. (Medklic: Oho, pri demokratih, mogoče si bo naredil g. ravna-telj tudi kavarno za sebe), našli smo tudi krojača-policista v eni kuhinji, ki izdeluje civilne obleke in mizarja (policista) v kleti, ki je kuhar lim v

zagrabila samica in ga ponesla spet v mrežo, naravnost v sredo. In tisti prostor, ki je ravnokar služil kot postelja razkošnim strastem, je videl drugo sliko. Zaman se je ljubimec otresal, stegoval šibke nožice, skušal se izrgati temu divjemu objemu: nevesta ga ni več oprostila. V par minutah ga je vpredla, da ni mogel ganiti nobenega uda. Potem se je zagrizla z ostrimi kleščami v njegovo telo in je srkala s polnim požirki mlado ljubimčevo kri. Videli sem še, kako je slednjič žalostno, nepoznatno kepico — nožice, kožo in nitke — odtrgala in prezirljivo vrgla iz mreže.

Ponedeljek, 14. marca.

Niti z enim pogledom ne pogledam več knjig. Samo ob oknu preživim dneve. In če se zmrachi, potem še dolgo sedim. Nje ni več tu, toda zaprem oči in jo vendar vidim —

Hm, ta dnevnik je v resnici postal nekaj vse drugega, kot sem si predstavljati. Pripoveduje o gospe Dubonnetovi, o komisariju, o pajkih in Clarimond. Toda niti besedice o razkritjih ki sem jih hotel napraviti. — Kaj morem zato?

(Dalje prih.)

majhni peč in okolo in okolo trske natrošene. (Medklic: škandal, pri socialnih demokratih.) Dale smo našli pisalni stroj »Remington«, ki je last mestnega magistrata. (Oho, pri demokratih.) Podžupan nadatuje, en pisalni stroj je pa v popravilu v Ljubljani. (Medklic: Oho, menda pri policiji.) Policija ima tudi dve omari, ki sta občinska last in še razne druge stvari. Nadalje smo dognali, da se voda trati, ker se poliva z njo po Logerjevem vrtu. (Medklic: To sme Loger napraviti, drugače bi kaznovali.) Dognali smo tudi, da se je stara gimnazija izpremenila v stanovanja, tam so 5, 6 do 9 članske družine v stanovanju po lokalih, kjer se kuha, pere, spi in je. Ti prostori bi bili dovolj primerni za policijo in njene pisarne. Radi tega predlagam v imenu odseka, da hišo policija takoj izprazni, da se porabi za prvotne namene, to je za stranko.

K besedi se oglasi s. Koren ter izjavi: proti predlogu nimam ničesar ugovarjati, pripomnim samo, da sem zvedel, da je policija pri Skabernetu kurila noč in dan z občinskimi premo-gom; tudi električna razsvetljava je bila tam, ki še najbrže ni plačana ali pa je šla na račun občine. Kurilo se je tudi na kegljišču in svetilo. Pred-laga, naj se ugotovi, koliko kurjave se je lansko leto tam porabilo in koliko je stala elektrika, ker se je cele noči kegljalo, kurilo in svetilo.

G. župan vpraša, kako je sploh prišla policija v občinsko hišo (Medklic: S terorjem; medklici pri demokratih: Loger je bil član stanovanjske komisije). Koren in Zabkar odgovarjata: mi smo protestirali, pa ni nič pomagalo. Podžupan Zabkar še dodajlja: prišel je brzojav od vlade, da se hiša ne sme zasedati, in se je vzel temu zasedati. (Medklici: Loger je delal kakor D'Annunzio na Reki, on ne prizna vlade.) Do takih ljudi naj ima ljudstvo zaupanje?

Ali ste že naročili »Kres«?

Cel tenik »Kres« Vam pošlje uprava (Ljubljana, Aleksandrova c. 5) zastol, če dobite

10 naročnikov

po 80 K! Delavci, v Vaših domovih naj ne manjka ta krasni, ilustrirani mesečnik!

Oblaki se zbirajo nad soc. politiko.

Zakonodajni odsek skupščine se je razdelil na pet odsekov. Vsi odseki so dobili svoj prezidij: predsednika, podpredsednika in tajnika. Za nas je važen zlasti odsek za socialno politiko. Temu odseku načeljuje musliman Fehim Kurbegović, ki gotovo o socialni politiki nima najmodernejših nazorov. S to izvolitvijo ne kaže zakonodajni odbor jasno, da ne polaga na socialno politiko posebne važnosti ali z drugimi besedami, da socialnega vprašanja ne mara resno obravnavati.

Delavstvo mora vedeti, da je osemurni delavnik v nevarnosti, da nezgodno, bolniško zavarovanje še ni zgrajeno, da o socialnem zavarovanju za starost in onemoglost delavstva niti govora ni. Potrebovali bi še mnogo drugih ustanov. In pred-

Zedinjenje jugoslovanskega proletarijata.

Obravnave med zaupniki socialističnih strank v Jugoslaviji so končane. Zaupniki so se zedinili v generalni točki, ki jih akceptirajo posamezne stranke na svojih kongresih ter potem v zmislu dogovorov skliče izvršilni odbor kongres, na katerem se izvede zedinjenje, ki ga že danes najiskreneje pozdravljamo. Naloga strank je sedaj, da o stvari razpravljajo, se pripravljajo na skupno delo zedinjenega proletarijata.

Živel zedinjeni jugoslovanski socialistični proletarijat!

Politične vesti.

+ Vlada v krizi. Kakor poročajo se je nasprotje med radikalc in demokratii vsled programatičnih stvarnih razlik zopet pojavilo. Predvsem so demokrate izrazili svoje nezadovoljstvo z rekonstrukcijo vlade v odsotnosti klubov in pooblastili kot svoje zastopnike Ljubo Davidovića, dr. Vojo Marinkovića in dr. Veljkovića, da revidirajo vladni program. Davidović je že poslal Pašiću pismo, kjer mu obrazloži stališče demokratov. Če ne pride do ublažitve nasprotja, bo nastala vladna kriza.

+ Izjava kraljevega namestnika Ribarja. Povodom nastopa svojega službenega mesta se je kraljev namestnik Ribar nasproti uradništvu izjavil tako-le: »Moje načelo je pred vsem, da morajo biti upravni uradniki popolnoma nepristranski. V naši državi visoko položaj politični valovi. To je dokaz, da se je naš narod začel zanimati za državo samo in da se je to zanimanje posplošilo, delovanje vseh strank pa mora sloneti na temelju države, to je na ustavi. Kdor ta temelj državi negira, negira državo. Kakor hitro je položen temeljni kamen ustave, mora vsaka stranka spoznati, da jej mora biti, naj je vseč ali ne trdovističen njenega daljnega političnega delovanja. Pač pa more imeti žele po drugačnej obliki temeljnega kamna, po nekakšni spopolnitvi klesarskega dela, ali da govorim konkretnije: po reviziji ustave. Nad zahtevo po reviziji se načelno ni izpodit-kati, ampak ta revizija se mora izvršiti edinolo zakonitimi potmi. Če se komu ustava ne zdi dobra, ima v parlamentu pravico svojim močem primerno delovati na izpremembo njene. Vsekako pa treba žele, da se to delo za spremembo ustave ne vrši preborno. Pred vsem bo namreč treba izenačiti zakonodajo in ustvariti zakone, ki naj spopolnjujejo ustavo. Vse to je mnogo nujnejše, ko revizija ustave same, pa naj se nekateri že sedaj zavzemajo za to akcijo. Vi, gospodje upravni uradniki, stojte pri presojanju političnih razmer na temelju ustave in ostalih zakonov. S tega vidika presoajte jih nepristransko in razsojajte vedno po pravu in pravičnosti. Kot drugo načelo smatram, da mora biti upravni uradnik uljuden nasproti stranki. Demokratski duh zahteva, da občujejo uradniki s strankami drugače, kakor so občevali uradniki morebiti nekoč. Obnašanje nekdanjih avstrijskih upravnih uradnikov Vam naj ne bode vzor. Veljalo je sicer tudi v Avstriji načelo, da so vsi narodi enakopravni, ampak če so prišli naši ljudje k uradam, morali so takoj spoznati, da se je z njimi postopalo kot s sitneži, da se jih je smatralo za stranke nižje vrste in da se je favoriziralo le nemške ali vsaj nemško misleče stranke. Mi pa danes živimo v demokratski dobi in za to je potrebno, da smo vplivni z vsako stranko. Je pa za to še drug razlog. Upravitelji smo nacionalne države, ustvarjene po junaštvu srbske armade, po zaslugi naših dobrovolj-cov in po zaslugi naših velikih zaveznikov. V tej državi se je naš narod iz prejšnjega podrejenega položaja povzpela na gospoduj-boče stališče in to dejstvo nam velja, da bodimo nasproti vsem članom naroda uljudni. Trivljajno je sicer, kakor se včasih govori, — ne zamerite, da se tega ven-

sednik tega odseka je mož, ki ne more imeti ne interesa, ne razumevanja za vsa ta vprašanja. Odsek bo torej uredil obstoječe naredbe in jih popravljati. A kako?

Kako razumevajo ti odseki socialno delo, dokazuje že sklep budžetnega odseka, ki je proračun za socialno politiko, ki je znašal 150 milijonov dinarjev in posebej za izplačila invalidov 60 milijonov, znatno zmanjšal, tako da ministrstvo za socialno politiko niti tega ne bo moglo izvesti, kar ima že v načrtu.

Hude, hude boje bomo imeli, da ohranimo to, kar imamo. Še huje, če bomo hoteli kaj pridobiti! A delavci delavke, ne pozabimo, da bomo dosegli uspehe le z dobrimi in močnimi strokovnimi in političnimi organizacijami!

dar dotaknem — da ni ljudstvo tukaj radi uradnikov, ampak da so uradniki tukaj za ljudstvo. A, daj, je ta trditve že zaradi čestega ponavljanja postala trivilna, resnična je vendar. — Mi vsi smo res radi naroda tu in treba je, da se tega zavedamo, kajti ko bi ne bilo države, katere tvornik je tudi narod naš, ne bi bilo Vas gospoda na mestih, ki jih zavzemate, temveč bi zavzeli ta mesta, bodisi Nemci, bodisi pomenci, vsekakor pa ljudje, čisto drugačnega političnega naziranja, kakor je vaše. Daljša stopnja uljudnosti je postrezljivost. Treba je strankam prilazno postrežiti in jih v danem slučaju prilazno poučiti. Ljudje se bodo obračali do Vas s prošnjami. Mnogim bo mogoče ustrežati, Prihajali pa bodo tudi z željami, katerih ne bo mogoče ustreči. Takrat jih bo treba s pametnimi razlogi sklicevati se na zakon poučiti, zakaj ni mogoče ustreči in da so šli s svojimi željami predaleč. Izključena naj bode vsaka osornost nasproti stranki. Nobenemu državljanu nasproti ni na mestu osornost. — Če hočete gospodje postrežljivost biti, treba je tudi točnosti. Ljudstvo dobro ve, kaj je točnost in si dobro zapomni slučaj, ko more v tem oziru uradniku prigo-varjati. Zato prosim, vzemite svojo nalogo resno. Morebiti boste mislili, da je sekantno, ako želim, da se točno ravna po uradnih urah. A verjemite mi, da to ni sekantnost. Vsaj vsaka stranka ima namreč pravico iskati uradnika v pisarni ob urah, ki jih urad sam določi. Za točnost govori pa še tudi drug razlog. Mnogo je uradnikov, ki se — povsem pravilno — držijo uradnih ur. Mnogo je teh utegnejo potrebovati kakoga pojasnila od jednega ali drugega kolege. Ako ga v uradu ne najdejo, ovirano je njihovo poslovanje. Torej že s tehnične strani je potreba točnosti, kajti uradniki velikega upravnega telesa so kakor udje vertige, katere se pretirga, kakor hitro se stre samo jeden ud.«

+ Koliko znaša novo državno posojilo? V včerajšnjem listu se je vrnila pomota. Država ne najame 500 milijonov dinarjev posojila, temveč 500 milijonov frankov v zlatu, kar znaša približno 15 milijard kron. Torej ogromno novo breme za ves narod in državo! (Pomota v listu je nastala vsled tega, ker je bilo pred nekaj dnevi poročano, da država najame tolikšno vsoto dinarjev.)

+ Zakonodajni pododsek v parlamentu. V smislu dnevnega reda se je zakonodajni odsek razdelil v pet pododsekov po devet članov, in sicer: 1. Pododsek za revizijo uredb finančnega in trgovskega ministrstva: predsednik dr. Momčilo Ninčević, podpredsednik dr. Gregor Žerjav, tajnik dr. Halilbeg Hrasnica; 2. pododsek za uredbe ministrstva za notranje stvari in prosveto: predsednik Ljuba Jovanović, podpredsed-

nik Jovan Magovčević, tajnik Svetislav Popović; 3. pododsek za revizijo uredb ministrstva za socialno politiko, narodno zdravje in prehrano: predsednik Fehim Kurbegović, podpredsednik Milorad Raičević, tajnik Pavle Čubrovic; 4. pododsek za revizijo uredb ministrstva pravde, ver, vojske in za zunanje posle ter ministrskega predsedništva: predsednik Peter Marković, podpredsednik Ilija Šimenković, tajnik Fehim Kurbegović; 5. pododsek za revizijo uredb ministrstva saobraćaja, pošte, telegrafa, javnih zgradb, poljedelstva, za šume in rade ter agrarno reformo: predsednik dr. Gregor Žerjav, podpredsednik Veljko Vukičević, tajnik Josip Drolenig. Prihodnja seja zakonodajnega odseka se bo sklicala v dogovoru s predsednikom skupščine.

+ 12 komunističnih poslancev, tako piše belgrajsko glasilo »Samouprava«, je prosilo predsedstvo kluba, da bi jih sprejelo za svoje redne člane. Radikalni klub jih je zavrnil.

+ Aretirani komunistični poslanci. Z ozirom na sklep zakonodajne skupščine so bili izročeni sodišču sledeči komunistični poslanci: Valentin Mlakar, Vladislav Fabijanič, Sina Miljus, Mijo Milinarić, Gato Salaj, Nikola Grulović, Miloš Trebinjac, Vlada Marković, Ivan Čelović, Dragutin Marjanović, Jakob Lavstić, Života Milo-ković, Mitar Tričković, dr. Milan Lemež, Marcel Zorja, Miha Koren, dr. Sina Marković, Pavle Pavlović, Milorad Pantić, dr. Drag. Vladislavljević, Vladimir Mirtić, Stojan Milošević, Mihajlo Todorović, Živko Jovanović, Triša Kacelerović, Vicko Jelaska-Josin, Dušan Cekić, Petar Gjorgijević, Dragutin Tasić, Pantelija Ilić, Ratko Zunić, Dragutin Bukvić, Ilija Dragović, Kosta Dallović, Lovro Klemenčić, Vojislav Stojanović, Etiam Bulbulović, Kosta Novaković, Jovan Tomašević, Pavle Žižić, Bogoljub Grigorijević, Bogdan Stojadinović, Danko Madunić, Petar Cvetković, Živojin Cvetković, Ivan Davčević, Karlo Brož, Krsta Tačević, Ljubomir Milić, Ljubomir Radovanović, Milutin Atanasijević, Stanimir Josipović in Milan Nedić.

+ Komisija za razmešitev z Madžarsko bo v kratkem začela svoje delo. Za člana komisije je z naše strani določen konjiški polkovnik Vojin Čolak Antić, dosedanj komandant v Baranji.

+ Vojno-oblastvena razdelitev države. Volasli krogi se zavzemajo za to, da se razdeli država v vojni-oblastvena okrožja v taki obliki, kakor se z ustavo razdeljuje država v samoupravne enote. Eno vojni-oblastveno okrožje naj bi obsegalo približno 750.000 prebivalcev.

+ Ministrski predsednik Bland je sprejel dne 4. t. m. bivšega ruskega ministrskega predsednika Kerenskoga.

+ Politične razmere v Romuniji. V romunski zbornici je prišlo do spora med vlado in opozicijo. Od prevrata sem so tvorile razne grupacije strank v Romuniji je prišlo kakih 10 milijonov naseljenikov drugih držav. Ti so seveda drugačnih političnih prepričanj. Pri zadnjih volitvah je imela ljudska stranka dve tretjini mandator. K tej je pristopila konservativno-demokratska stranka. Ta blok je privedel Romunsko do vstopa v malo entente. Liberalna stranka doživlja grozen poraz. Od 200 mandator jih je obdržala le 6, konservativci pa nobenega. Opozicijo vodi »demokratska federacija«, ki obstoja iz kmetske in nacionalno - demokratske stranke, ter besarabske agrarne stranke, ki zahteva gospodarsko in administrativno avtonomijo Besarabije. Kakor se vidi, Romunija tudi še dolgo ne bo konsolidirana, zlasti, ko je sedaj podvojila tero: proti socialističnemu proletariatu.

+ Med Rusijo in Poljsko. Poljsko odposlanstvo je te dni odpotovalo v Moskvo.

Brzjavlj.

NESOGLASJE V VLADNI VEČINI.

LDU. Belgrad, 5. avg. Predsednik demokratskega kluba Ljuba Davidović je obvestil ministrskega predsednika Nikola Pašića, da je demokratski klub končal svoja posvetovanja glede delovnega programa in da je določil delegate, ki naj se spoznamo z zastopniki radikalne stranke. Pogajanja se brzkone prično lutri, ako se bo ministrski predsednik Pašić do tedaj sporazumel s člani glavnega odbora radikalne stranke. O tej zadevi se je imel danes posvetovati tudi ministrski svet.

RAZVELJAVLJENJE VSEH KOMUNISTIČNIH MANDATOR. — DEBATA V PARLAMENTU.

LDU Belgrad, 4. avg. (ZNU.) Verifikacijski odsek je na svoji poslednji seji odločil, da se razveljavijo mandati komunističnih poslancev razen mandator Vlade Markovića, Danka Matunika in Etama Bulbulovića, ki so še pred sprejetjem zakona o zaščiti države izstopili iz komunističnega kluba. Poročilo verifikacijskega odseka se je pretresalo na današnji popoldanski seji skupščine. K temu vprašanju so govo-

rih Momčilo Ivanić, proti, dr. Žarko Mladinović (radikalec), ki je govoril za, toda tako, da naj se uničijo vsi mandati, torej tudi mandati gori omenjenih treh poslancev. Proti je govoril še republikanec C. nović. Po kratki pojasnitvi poročila poslance Magovčevića je predsednik prekinil sejo, da bi se radikalna in demokratska stranka mogli zediniti glede vprašanja o mandatu omenjenih treh poslancev. P. C. kalcil so sklenili na svoji seji, da se uničijo tudi ti trije mandati, dočim so demokrate svojim članom pustili, da glasujejo po svojem osebnem prepričanju. Ko se je seja zopet otvorila, je dr. Vojislav Janjić predložil formalni predlog, dr. Žarko Mladinovića in devet drugih poslancev, da se uničijo tudi mandati gori omenjenih treh poslancev. Vojislav Lazić (zemljoradnik) je zahteval, da se uničijo komunistični mandati popolnijo z nasledniki iz njihovih listin. (V dvorani nastane velik nemir in smeh.) Predsednik je naznanil, da bo skupščina sklepala o tem, ali se bo predlog dr. Žarka Mladinovića dal na glasovanje. Potem se glasuje o predlogu g. dr. Mladinovića in je večina glasovala za predlog. Nato govori posl. Lazić in poda izjavo zemljoradniškega kluba, da se ne strinja s tem delom. (Velik nemir v dvorani.) Pred-

bežnik zaključiti se ob 17.45, prihodno pa bo odredil pismeno.

DEVET KOMUNISTIČNIH POSLANČEV ARETIRANIH.

LDU, Zagreb, 5. avg. »Novosti« poročajo iz Beograda, da je uprava mesta Beograd izročila mestnemu sodišču 9 komunističnih poslančev, ki so bili predvčerajšnjem aretirani. Včeraj so bili zaslišani prvi. Ostalim komunističnim poslancom, ki se nahajajo v Beogradu, je policija naročila, naj se vrnejo v svoja pristojna mesta, kjer bodo pod strogo policijskim nadzorom.

PASIČ ZOPET OBOLEL?

LDU, Zagreb, 5. avg. »Riječ« poroča iz Beograda, da je ministri predsednik Nikola Pašić zopet obolel. Ko si opomore, bo odpotoval za šest tednov v Francijo. — Minister dr. Krizman je došel v Zagreb.

KOMUNISTIČNE OBČINSKE MANDATE TUDI RAZVELJAVIJO.

LDU, Beograd, 5. avg. Minister za notranje stvari je odredil političnim oblastem, naj takoj suspendirajo vse komunistične občinske uprave in izvrše nove volitve.

KOMUNISTI IN SINDIKATI.

LDU, Zagreb, 5. avg. Pri dosedanjih preiskavah proti komunistom se je našlo tudi originalno pismo bivšega komunističnega poslanca Simo Miljuša od 14. aprila, naslovljeno na njegovega tovariša, v katerem pravi, da se bodo sindikati otvorili in potem, ko se bodo otvorili, se bo komunistično gibanje močno ojačilo. To je nov dokaz, kako je delavske sindikate izrabljala komunistična stranka v svoje namene.

MADŽARI GROZE.

LDU, Budimpešta, 5. (MKU.) Na današnji seji narodne skupščine je odgovoril zunanji minister Banffy na interpelacijo, da je moralo zadnje čase prebivalstvo Baranje pretrpeti več nezakonitih izsiljevanj, ki so bila v nasprotju z mirovno pogodbo. Minister je izjavil, da je storil potrebne korake v tem oziru pri poslaniškem svetu ter pri budimpeštanskem višjem komisariatu, da bi se ta izsiljevanja končala. Prosil je tudi budimpeštanske zastopnike, naj nadzorujejo izpraznitev Baranje, kakor so nadzorovale nekdanji izpraznitev madžarskega ozemlja po Romunih. Odhod jugoslovanskih čet in dohod madžarskih se prične v kratkem. Kar se tiče mnenja interpellanta, da Madžarska ne more privoliti v izpremenitev v vprašanju Zapadne Ogrske, preden Madžarska ne dobi nazaj ozemlja, ki jih ima okupirane Jugoslavija, je izjavil minister, da se strinja z njegovim mišljenjem. To svoje mnenje je minister razvil tudi v svojem pismu poslaniškemu svetu. Z madžarskega stališča bo vedno

odločno vztrajal na tej zahtevi. Ne bi bilo na mestu, če bi se hotel izraziti o načrtu evakuacije, ker predvideva ta akcija vojaške operacije. Vendar pa je gotovo, da bo dobil višji komisar v Budimpešti toždevna navodila. Zbornica je sprejela izjava zunanjega ministra na znanje, nakar se je seja končala. Naslednja seja bo v torek.

AVSTRICI IN MADŽARI SE ŠE POGAJAJO.

LDU, Dunaj, 5. (DKU.) Kakor doznava neki dunajski večerni list iz Budimpešte, so se včeraj začela na Dunaju ponovna pogajanja med avstrijsko in madžarsko vlado glede zapadno-madžarskega vprašanja. Pogajanja se bavijo z razmejitvijo in načinom izročitve Zapadne Madžarske. Kakor doznava »Politische Korrespondenz«, so se dne 3. avgusta vršili razgovori z zastopniki madžarske vlade v zveznem ministru za zunanje posle, ki so ob tej priliki razvijali naziranje svoje vlade glede Zapadne Madžarske. Pogajanja, o katerih vedno praveči budimpeštanske vesti, se ne vrše.

GRKI HOČEJO V CARIGRAD?

LDU, London, 5. avg. »Daily Mail« poroča, da imajo grške čete povelje, korakati čez Tracijo proti Carigradu.

PREPIR, KI NI NA MESTU. — RUSIJA.

LDU, Zagreb, 5. (ZNU.) »Novosti« poročajo iz Beograda, da razpravljajo kabineti evropskih veleposlanstev o pošiljanju pomoči stradalci Rusiji. Trdi se, da je inicijativno za to pomoč dala Čehoslovaka, ki je istočasno predlagala, naj se podpora evropskih vlasti da ruskemu narodu preko boljševiške vlade v Moskvi. Večina evropskih vlad se strinja s tem, kar pa ne priznavajo moskovske vlade, žele, da bi nacionalne komisije izročile podporo svojih držav direktno ruskemu narodu. Ta pomoč bi obstajala v zdravilih, sanitetnem materialu, živilih in obleki.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA V WASHINGTONU.

LDU, Washington, 4. avg. Angleška vlada je naznanila ameriški vladi, da je zadovoljna s tem, da se 11. november določi kot začetek konference za razorožitev. V bolj umevanje te brzojavke dodajemo še to-le:

LDU, London, 4. avgusta. Parlamentarni in finančni tajnik angleškega mornariškega ministristva je izjavil v spodnji zbornici, da se more angleško mornarico sedaj smatrati kot zastarelo. Sedaj se gradijo lažje novega tipa, ki je v pomorski bitki pri Skagerradu pokazal svojo premoč. Japonska gradi osem takih ladij. Amerika pa jih bo leta 1927. Imela dvanaest. — Zbornica je nato sprejela kredit 11,555.600 funtov, ki je potreben za izgradbo vojne mornarice.

Pogoji za socializem.

Med največje znanstvene pridobitve našega časa spadajo dokazi za zakon razvoja. Kar so veliki umovi preteklih časov še nejasno slutili, to je danes nepobitna znanstvena resnica: Vse se razvija. Nič ni naenkrat gotovo in dovršeno nastalo. Nikdar ni bilo tistih legendarnih šestih dni, v katerih je baje Jehova ustvaril ves svet iz »nič«. To, kar navadno imenujemo »naš svet«, našo zemljo ali pa naše solnce s svojimi planeti, planetoidi, kometi in trabantmi, kar je v resnici le majhen, zelo majhen del vsega sveta, se je v dolgih milijonih let razvil iz pramegle. Naša zemlja se je sama v milijonih let razvila iz ognjene oble v bivališče organskega življenja. Vsa rast, vse živalstvo s človekom kot »krono stvarstva« se je razvil iz neznanih začetkov. Vsaka nova stopnja v razvoju pa je bila odvisna od pogojev, ki so povzročili napredek.

Zakon razvoja, ki vlada v vsem svetu, v celoti vsemirja, v velikem in v malem, zahteva, da se za vsak porod novega izpolnijo pogoji. Jabolko ne more dozoreti, preden je jablan cvetela, pšenično seme ne vzkali, če ga vržeš na skalo. Tudi človeška družba je plod razvoja, dolgega morda milijon let trajajočega razvoja, ki se ves ravna po pogojih: in postanek prve, najprimitivnejše človeške družbe, navadne tolpe, je bil posledica prejšnjega, še mnogo daljšega razvoja v živalstvu; a da je moglo živalstvo samo nastati, je bilo treba pogojev, ki so bili zopet plod na milijone in milijone let trajajočega prejšnjega razvoja.

Kamor se ozremo, povsod opazimo razvoj. In povsod vidimo njegove pogoje. Le srboriti oboževalci nevednosti, le tisti, ki kljubujejo resnici, ker so jim stare pravljice ljubše od očitnih dokazov in ki delajo to

pogostoma je iz osebnih interesov, morejo tiniti tako jasno spoznano, utegneno, utemeljeno in dokazano dejstvo kakor je razvoj.

Ta naravni in zato enostavni, a za naše pome vendar čudežni zakon si moramo priklicati v spomin tudi tedaj, če premočujemo socializem, njegove cilje in njegovo pot. Ker je naša goreča želja, da bi čim prej dosegli svoje najvišje cilje, se ni čuditi, da postajamo pogostoma nepotrežljivi in se nam zdi ves napredek socialističnega dela in uresničevanja počasn in majhen. Ampak kadar merimo pota zgodovine, ne smemo jemati svoje nepotrežljivosti za merilo. Tudi tukaj se moramo spomniti, da je vse odvisno od pogojev. Tudi socialistični cilj se ne more uresničiti, dokler niso izvršeni pogoji zanj.

Cilj zavednega proletarskega gibanja je socializem, nadomestitev kapitalistične družbe s socialistično. Vsa človeška družba je pri tem prizadeta, dosledno torej ni in ne more biti vprašanje nobenega posameznika, nobene majhne skupine, temveč je zadeva vse človeške družbe. Dva razreda stojita v tej družbi drug proti drugemu. Kapitalizem brani mogočno utrjene postojanke, socialistično delavstvo jih naskakuje. Ta boj se ne more odložiti drugače, kakor s popolno zmago enega ali drugega dela. Tu ne more biti kompromisov in sprave. Pol kapitalizma in pol socializma ne more biti.

Kdo bo zmagal, ni težko uganiti. Proletariat lahko doživi še mnogo porazov, kakor jih je že; ali za končno zmago so vsi pogoji na njegovi strani. Po številu se mu ne more kapitalistični razred niti primerjati.

Vsa sredstva, s katerimi se vzdržuje kapitalizem, vso vojsko, vse orožje, s katerim brani svoje pozici-

cije, pa dobiva od delavstva. Čim se proletariat tako organizira, da je odločna večina njegovih lastnih članov v njegovih vrstah, kamor resnično spada, je boj že takorekoč odločen.

Zato gre torej, da zbere proletarijat tiste moči, ki jih ima. Doslej jih zbira, ni jih pa še zbral. Ogromno množice delavstva spe še v mraku nevednosti, brezbriznosti in duševne lenobe. V neštetihih srclih je tiščeta vztrajna hlapčevska ponižnost in pohlevnost tako prepregla prirodni človeški pogum in stremilnost po svobodi, da smatrajo za čednost služiti despotičnemu gospodarju zoper svoje razredne tovariše in zoper same sebe.

Ne le to. Včas pride celo do reakcije v vrstah tistih, ki so bili že šteti za bojvnike socializma. Pri-

šla je preizkušnja, ki je niso prenesli. Obupali so nad svojo močjo in se uklonili brezbriznosti avtokracije. Eni so pomagali sovražnikom ljudstva v boju proti revoluciji, če ne drugače vsaj pasivno, drugi so se vdali brezdelju. Obup se jim je naselil v duše.

Toda napake posameznih socialistov ali socialističnih skupin niso napake socializma. Dokazujejo nam le, da v gotovih časih in v gotovih krajih še niso izpolnjeni pogoji za tisti napredek, ki ga želimo. Kažejo nam ovire, ki so še na poti socialističnemu razvoju.

Vse te ovire je treba še odstraniti. Pregnat je treba nezanimanje množic, zdražiti njih zavednost in odstraniti vso tisto umetno navlako, ki je pokrila njih naravno zrelo nagone. (Konec pril.)

Dnevna kronika.

Pisane novice.

Predsednik hišnih posestnikov v Ljubljani je »kunsten« človek, nekateri pravijo tudi, da je tečen kot repni olupki. Posebne zasluge si je pridobil za novo stanovanjsko naredbo, zlasti glede nje izvedbe. Svojin kolegam je rekel: kar zvišajte, kaj naredba; če komu ne bo prav, se naj pa pritoži na stanovanjski urad. Posebno so gospodje gospodarji podražili stanovanj tistim strankam in obrtnikom, ki bi jih radi spravili iz hiš. Gospod predsednik si misli: marsikdo se ne bo maral prepirati, marsikdo ne bo mogel plačati, pa boste še dražje oddali lokale drugemu; glejte, na vsak način pa dobite nekaj cekinčkov več. In prav je tako! Gospod Predlihi pomaga 2500 hišnim gospodarjem, volitev v Ljubljani je pa čez 10.000. In kadar kandidira gospod predsednik, pa ga zopet volite vi obrtniki, uradniki in delavci, vsaj dela dobri!

Na magistratu v Ljubljani so nekdanji ustanovitvi izbran odsek za določevanje cen. Ta odsek ima že več kot pol leta počitnice. Kaj pravi ta odsek h podražitvi kave itd., ko ve vsaka siromašna krščenca, da sta se kava in sladkor pocenila?

Zakaj »Novi čas« nima pod naslovom napisano »katalogski delavski list«, nego »delavski list«? Ej, to je jasno. Po katalogski veri je laž in obkrovanje prepovedano. »Novi čas« pa brez tega ne bi mogel živeti. Zato je izpustil to označbo, misle, kdor je razumen, bo mislil, da smo frajmavrsko glasilo, kdor je pa nerazumen, nam bo veroval, ker ga izdajamo mi. S tem ustrezujemo vsem: eni se smejejo nam, enim se smejemo pa mi.

Kopalne hiše se zopet dobe po ljubljanskih trgovinah. Carinarne so jih izročile trgovcem. Našo odredbo, da se smeš nag kopati, preključujemo. Veljajo zopet policijske odredbe. M. Rovtar.

Stanovanjska beda. Pred nekaj dnevi so pisali ljubljanski listi obširno o škandalu, da Ljubljana nima za g. dr. Ribafa stanovanja. Tudi med občinstvom so se čule začudene opazke: pa takega moža pustiti Ljubljana s stanovanjem na cedilu. In glejte, g. dr. Ribaf stane na Bledu v vili, opravlja službo v Rimu pri razmejitvenih komisiji, prej je bil pri mirovni konferenci v Parizu. Mož ima denar: zakaj si ne zgradi sam svoje vile, kjer hoče. E, je res, to je njegova stvar. Ali v Ljubljani imamo do 500 rodbin, ki morajo bivati v Ljubljani, imajo tu službo, nimajo denarja, da bi stanovali v letoviščih, opravljajo težko službo in stanujejo v kletih, vagonih in podstrešjih, klancah. Zakaj pa to ni škandal? Zakaj in s tem ljudmi, delavci, ženami in otroki usmiljenja, ne usmiljenja — pravičnosti?

Zanimvo pomoto je napravil preiskovalni sodnik, ki je zahteval izročitev komunističnih poslančev. Na njegovi listi je bilo namreč napisan tudi — poslanec Ljuba Jovanović, radikalec najčistjega kova. Naravno, da so ime iz liste črtali, ko so prišli na to pomoto. ... Zanimljivo za delovanje ljudi, ki se potfijo okrog državne zaščite! Ali pa je morda še kaj drugega za tem?

Carine prost izvoz živine in »Novi čas«. Na naš včerajšnji članek »Kdo podpira draginjo« odgovarja »Novi čas« na prav bojazljiv način. Da ne bi povedal, da prost izvoz živine mesa ne bo pocenil. Mi smo včeraj povedali, da se bo meso vsled suše morda za kakšno malenkost pocenilo, (in ne zaradi prostega izvoza!) toda le za par tednov, potem pa bo nastopila velika draginja mesa in živine, katero, kakor že povedano, podpirajo klerikalci. Delavstvo si bo to znalo samo presoditi in temu primerno obsoditi klerikalne fikz. delavske prijatelje!

Priporočamo »Novočasarijem«, da lažejo, dokler še ni prišel čas adventa, s posepkom. Ker potem bo treba k spovedi! Ali bojimo se, da kljub odvizi ne bode prišli v nebesa, kajti nemogoče je, da bi bil zavestno ponavljani greh odpuščen...

Veliko godno veselico prirede jutri v hotelu »Bellevue«. Spodnja Šiška, od 3. ure dalje živilski delavci. Spored veselice je zelo zaba-

ven. Srečolov. Svira godba kralj. opernega gledališča. Ples. Vstopnina 2 dinarja. Jutri torej vsi na to veselico! (Nastopil bo kralj Cambrinus s svojim spremstvom. V srečolovu krasni dobinki, šaljiva ženitev na karte itd.) Pipelilite s seboj znanec in prijatelje in družino!

Vrnitev sekvestriranih imetij. Na podlagi trianonskega in senžermenskega mirovnega dogovora je ožji ministriški odbor sklenil, da se dvigne sekvester nad imetji vseh nemških in poedinih madžarskih lastnikov v naši državi.

Nadzorstvo dela. Ministrstvo za socialno politiko je odločilo, da se zasebna železniška podjetja postavijo pod nadzorstvo.

Kako dolgo morajo služiti vojniki. V smislu obstoječega vojaškega zakona morajo služiti konjeniki in topničarji dve leti aktivno v kadru. Po 14 mesecev služijo oni dijaki, ki tekem enega leta niso napravili izpita za rezervne častnike ter oni pešaki, ki znajo dobro pisati ter so tudi dobri streliči. Po 12 mesecev služijo dijaki z maturo in najstarejši sin rodbine, ako ima rodbina tri sinove. Prvorojenec služi le eno leto, če ni v rodbini sina, ki bi bil star nad 17 let. Kot prvorojenec je smatrati najstarejšega živečega sina v rodbini. Samo eno leto služijo tudi oni, katerim so pomrli vsi najbližji sorodniki, če so podedovali posestvo ali obrt ter plačajo nad 80 kron dinknega davka na leto.

Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo obvešča vse člane najemnike, da dobivajo vse informacije in nasvete vsak dan od 6.—8. ure zvečer na tajništvo, začasno v Zvonarski ul. 2—1. nadstropje. — Odbor.

Ministrstvo za pošto in brzojave nabavi 40 dvokoles za hitrejši prevoz pošte.

Slovenskim obrtnikom. Na podpisani urad se je obrnilo zadnje čase več bosanskih dobrodelnih organizacij s prošnjo, da posreduje bosanski mladini pouk pri različnih obrtnih in trgovskih mojstvih v Sloveniji, ker stoji tam obrt večinoma še na zelo primitivnih stopnjah. Ker bi čim obširnejša izvedba take akcije gotovo zelo pospeševala medsebojno približevanje in spoznavanje jugoslovanskih plemen ter bi seznanila s spretnostjo in solidnostjo našega obrtnika tudi ostale pokrajine naše države. Je pričakovati, da se bo odzvalo tej prošnji čim največ mojstrov. Ponudbe za natančni pogoji je naslavljati na Osrednji urad »Državne posredovalnice za delo« v Ljubljani.

Iz Zagreba nameravajo izgnati komuniste, ki niso v Zagreb pristojni.

Podoficirska šola artilerije v Kragujevcu sprejme meseca septembra 1921. 200 golencev. Pogoji so na vpogled v mestnem vojaškem uradu v Mestnem domu v Ljubljani. Zandarmerija potrebuje 50 orožniških častnikov. Kandidati morajo biti rezervni častniki v činu poročnika ali podporočnika in ne starejši od 35 let. Podrobnejši pogoji za sprejem so na razpolago pri vseh orožniških četah (prijatelj oziroma orožniškega področja. Prošnje je vložiti do 25. t. m.

Električna zadruga v Sp. Šiški priredi v nedeljo dne 7. t. m. ob 10 uri dopold. v telovadnici ljudske šole izredni občni zbor. Člani se naj zanesljivo udeležijo zborn.

Državni stanovanjski urad nam je poslal bistveno naslednji popravek: Na notico »Stanovanjska beda« v Vašem cenjenem listu stev. 170 z dne 30. julija 1921 priložite v smislu § 19. tiskovnega zakona sledeči popravek: 1. Ni res, da je stanovanjski urad brez sklepa stanovanjskega sveta odpovedal stanovanje proletariatu. Razpolti ulici, res pa je, da je bilo zasebno imeno stanovanje v prid življenju s 3 otroci v seli stanovanjskega sveta dne 10. februarja 1921 kot nezadostno vporabljen. 2. Ni res, da se je dodelilo dr. Baltiču stanovanje ravnatelja Vrečka s 7 sobami, temveč se mu je dodelilo drugo stanovanje s 4 sobami, ker ima ženo in odraslega otroka in izvršuje uradne posle tudi na stanovanju. 3. Ni res, da je vodja stano-

vanjskega urada star avstrijski penzionist, bi birokrat, res pa je, da je bil odpusten iz avstrijske službe kot Jugoslovjan.

Požar v Preslavcih pri Čakovcu je uničil 25 hiš. Ker so bili ljudje zaposleni pri delu na polju, je v hlevih poginilo mnogo živine. Neka žena je planila v gorečo hišo, da reši vsaj denar, za njo pa dva otroci; hiša se je zrušila in pokopala v ognju vse tri.

Savez jugoslovanskih ženskih društev, bo zboroval v Ljubljani dne 1. 2. in 3. septembra. Udeležence iz Srbije in iz Hrvatske pridejo v Ljubljano 31. t. m. V dopoldanskih urah se bodo 1. 2. in 3. obravnava razna vprašanja, popoldne pa popeljejo Slovenke goste po mestu in okolici. Po dovršenem programu v Ljubljani si gosti ogledajo Gorenjsko. Ljubljanska ženska društva se nadejajo da jim pojde vse občinstvo brez razlike strank one dni na roko.

Vsa društva in organizacije, ki nameravajo aranžirati v dne »Ljubljanskega velikega smilca«, od 3. do 12. septembra 1921, v Ljubljani katerekoli prireditve, bodi zabavnega, kulturnega ali poučnega značaja, se pozivajo, da nemudoma javijo dan in spored uradu »Ljubljanskega velikega smilca«. Sejmiski urad namerava namreč podati v oficijelnem sejmiskem katalogu kratak pregled raznih prireditev in zabav v dobi veselenja, in opozoriti nanje številne izvenljubljanske posetnike smilca.

Gospodarstvo.

— Avstrijska trgovska bilanca za prvo četrtletje je pokazala sledeče rezultate: 14 let milijonov met. stofov uvoza, 3,8 pa izvoza. Protj isti dob v lanskem letu je uvoz zrastel za 28, izvoz pa za 100 odstotkov.

— Davek na razkošje na Čehoslovanskem. Čehoslovanska narodna skupščina pripravila zakon o novem davku na razkošje. Obdavčijo bodo bonbone, fine sire, dragoceno pohištvo, drage kravate, modre in ženske klobuke, modne čevlje, igrače in igre, umetne lase, puder, barvo za lase in tako dalje.

— Angleški bildež izkazuje 84 milijonov funtov, vendar je ta prejemek po dodatnih kreditih že popolnoma izenačen. Aktivum 22,7 milijonov funtov radi prodaje mobilizacijskega blaga je tudi radi padca cen in slabega gospodarskega stanja izčrpan.

— Ruska trgovinska mislija v Nemčiji je s Hamburško-ameriško naroplovno družbo sklenila pogodbo, s katero se osnuje rusko-nemška transportna družba, ki prevzame ves promet med obema državama. — Cena ameriškega jekla je povnovno padla.

Po svetu.

— Iz cele Italije poročajo o potresnih sunkih. Večjih do sedaj ni bilo, vendar pa je že več oseb ubitih po padajoči strešni opeki.

— Kaiser Viljem se je spri s holandskim davčnim oblastnim, ki centjo njegove dohodke na najmanj 350.000 hol. goldinarjev letno. Viljem pravi, da znašajo njegovi dohodki samo 150.000 gold., dokazano pa je, da je lansko leto inkasiral 600.000.

— Vsiljivi komunisti. Na zadnjem kongresu železničarjev v Toursu je levo krilo pri glasovanju o gibanju strokovnih organizacij dobilo le peto večino, ki je na krilo večine ni hotelo priznati in ji odrekalo pravomočnost. Kljub temu so takrat ekstremisti zasedli poslopje zveze železničarjev. Večina jih je nato tožila. Sodišče je razsodilo, da morajo ekstremisti izprazniti poslopje. Le-ti so proti tej razsodbi protestirali in izjavili, da se umaknejo le sili. Končno je nastopila policija in je pregnala ekstremiste, ki so se utaborili v poslopju, nakar ga je policija zatvorila.

— Ameriški »revoluciji«. To dni je izšla v Ameriki 400 strani obsegajoča knjiga o ameriških milijonarjih. V Ameriki je skupno 23.226 milijonarjev. Od teh jih ima 10 letno na razpolago 5 milijonov dolarjev samo za zasebno zabavo, 9 od teh siromakov ima letno 4—5 milijonov dolarjev letnega dohodka, 14 od njih ima samo 3 milijone dolarjev dohodkov, a 34 »samo« 2—3 milijone za izboljšanje »tužnega« življenja. Razume se, da tudi davki niso preveč nizki. Prvo mesto zavzema stari Rockefeller, ki plačuje državi na davkih malenkost — 33 milijonov dolarjev.

— V ledenici zmrznili. Iz Newyorka poročajo o zločinu, ki ni brez vsake originalnosti. Vlomilci, ki so oropali nekega trgovca z ledom, so tega trgovca zaprli v njegovo lastno ledenico, kjer so ga drugi dan našli zmrznjenega.

— Z eroplanom na severni pol. Ameriški fizik Nantilly naznanja, da namerava potkusiti zleteti prihodnji mesec na severni tečaj. Za ta poskus bo rabil eroplan, ki je že gotov in ki bo mogel leteti 50 ur z brzino 100 milj na uro. Nantillyja bodo spremljali trije njegovi tovariši.

— Tudi ti se gibljejo. V tem mesecu se bo v New-Yorku vršil kongres vseh črnih rodov, ki se ga udeležijo nad 50.000 zastopnikov.

Priporočila
se tvrdka
Večletna
garancija.

Josip Petelinc,

Ljubljana,

Sv. Petra
nasip št. 7.
Popravila
se sprejemajo.

edina tovarniška zaloga
šivalnih strojev v vseh oprelih, material in izvršba pred-
vojna, za rodbinsko in obrtno rabo ter vsi posamezni deli za vse si-
steme, igle, ožje na drobno in debelo. Večletna garancija!
Ugodni plačilni pogoji.

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO,

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopiju.

Brzjavni naslov: KREDIT LJUBLJANA. — Telefon št. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih
papierjev, deviz in valut, borzna naročila, predumi in krediti
vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v
tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Priporočila se atelje za tkalstvo
FILIP PRISTOU, LJUBLJANA
Aleksandrova cesta 1, Hotel Maffi.

Citajte velezanimivo študijo
Dr. Oto Bauer - Uračinik
Pot k Socijalizmu.

Cena K 2.—

Naroča se v upravi „NAPREJ“.

STAMPILJE
vseh vrst
CIRIL SITAR
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 15

Velika izbira sukna, perila,
odej, gotovih oblek, dežnikov itd.
po znižanih cenah se prodaja pri
J. TRPIN, Maribor,
Glavni trg št. 17.

Avg. Agnola
Ljubljana, Dunajska cesta 11
priporočila svoje zalogo
stekla, porcelana, zrcel, svetilk,
okvirov in vseh v to stroko
spadajočih predmetov. Stoklo za
okna vseh vrst vedno v zalogi.

Klobuke in slamnike
vseh vrst od preprostih do
najfinejših dobite vedno v
tovarni za slamnike in klobuke
FRANJO CERAR,
v Stoku, pošta Domžale pri Ljubljani.

V popravilo prevzema tudi
vsa tozadevna dela ter pre-
oblikuje po najnovejši modi.
V Ljubljani se sprejemajo
pri tvrdki Kovačević i Teršan
v Prešernovi ulici 5, kjer
so tudi vsi vsorci vedno na
razpolago.

KAJO DELIC,
zlatar in draguljar
Ljubljana, Hliserjeva ul. 4
priporočila svoje

zlatarsko in draguljarsko delavnica
za nova dela in popravila vsake
vrste, kakor tudi za pozlato-
vanje in posrebovanje.
V zalogi ima zlatnine in srebr-
nine, poročne prstane po vseh
uzorcih in merah, uhane i. t. d.
Kupuje tudi zlato in srebro ter
plačuje po najvišjih cenah, ali
pa izmenjava za novo blago.

STAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1

Največja zaloga
klavirjev in pianin v Ljubljani.

Tvrška J. DOLENC,
Ljubljana, Hliserjeva ulica št. 5

se priporočila za na-
kup najboljših instru-
mentov izvrstnih to-
varn po najsolidnejših
in nizkih cenah.

Ure budilke, ni-
ha ke, verižice,
zlatine, srebrnine, očala
in poročne prstane
kupite najbolje pri

A. Lečnik,
urar in zlatar,
Celje, Glavni trg št. 4
Popravila dobra in točna.
Zlomljeno zlato in srebro pla-
čujem po najvišji ceni.

Borzni posredovalec
Dragan Vučković

posreduje pri nakupu in
prodaji državnih in vred-
nostnih papierjev, zastavnic,
deviz in valut
Zagreb, Sv. Duh 19.
Telefon 6-69.
Brzjavlj: Vučkov Zagreb.

Kje kupim dober in fin
Gramofon,
plošče, igle, posamezne dele?
Kje se popravljajo gramofoni?

Edino v največji tovarniški zalogi gramofonov in
godbenih avtomatov

A. RASBERGER,

Ljubljana — Sodna ulica št. 5, (poleg dež. sodišča.)
Mehanična delavnica za popravilo vseh vrst gramo-
fonov in godbenih avtomatov. — Izvršuje vse dela
precizne mehanike.

Kdor hoče imeti res s pristnim blagom prepletkano hišo, po-
hišstvo in lakiranje vozniških koles v peči, naj se obrne na tvrdko

TONI MALGAJ

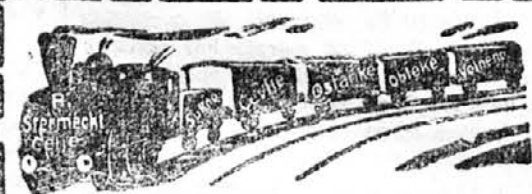
Ljubljana stavbeni in pohištveni pleskar in ličar Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 6

PONUJITE

F. Čuden,

vse neuporabne **ZLATE**
PREDMETE, verižice,
prstane, obeske, zapestnice,
uhane itd., kateri predmeti
Vam leže doma, ki jih ne
nosite, tvrdki

trgovina ur, zlat-
nine in srebrnine
Ljubljana, Prešernova ulica št. 1.

Zopet

ogromno pošiljatev
manufaktur narav-
nost iz inozemstva
je prejela tvrdka
R. Stermecki v Ljbi,
in sicer volne, celije, tiskane, etamina, balista za ženske obleke, sukna
kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za
perilo, klota, cvilne, robece, svilne in še mnogo raznega drugega blaga,
katero se prodaja, zaradi nakupa v velikanskim množinah po čudovito
nizkih cenah. Razentega, vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc,
predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek, po zelo
nizkih cenah. Ceviji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbirki,
pristno ročno delo od lastnih čevljarjev.

Ilustrovani cenik zastoj! Na debelo samo v I. nadstropju
VELETRGOVINA **R. STRMECKI** CELJE ST. 214,
Razpošiljalna Slovenija.

Svakovrsne razglednice

umjetničke, historičke i ljubavne
i. t. d. **PAPIR** svake vrsti uz
vrlo jeftine cijene nudi
Češkojugos. knjižara J. Herejk, Zagreb.

Jirasek:
Filozofiska historija
K 30.

Sjajni historički i ljubavni roman.
Upravo izašao. Naručiti si udmah kod
Češkojugoslovenske naklade
J. Herejk, Zagreb.

Ruska književnost.

Tražite cjenike ruskih original-
nih knjiga od
„Češkojugoslovenske naklade“:
J. HEREJK, Zagreb.

COSULICH-LINE

(prej AUSTRO-AMERIKANA)

Trst-Amerika prevaža putnike v New-York redno
3krat, v Južno-Ameriko po 1krat
mesečno. — Pojasnila in prodaja vozniških listkov.

SIMON KMETEC, glavni zastopnik za Slovenijo
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26.
Odplov brzoparnika **PRESIDENT WILSON** ... 2. avg.

Edina razprodaja vseh vrst specijalnega

MAVCA-GIPSA za celo kraljevino SHS tvor-
nic: Stanz, Kindberg, Sem-
mering, Scholtzien, Puch-
berg, Ausewiese etc. nudi
po najnižji ceni iz svojih zalog: Ljubljana, Osijek, Novi
Sad, Zemun **KOSTA NOVAKOVIĆ,** veletrgovina mavca,
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Poziv na prevzem delnic.

Dne 29. junija 1921 se je ustanovila delniška družba
„Jadranska banka v Beogradu“, katera je prevzela naše
podružnice v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Delniška glavnica Jadranske banke v Beogradu znaša
Din. 7.500.000 in je razdeljena v 75.000 delnic po Din. 100
nominalne vrednosti.

Jadranska banka v Trstu prepušča svojim starim del-
ničarjem za vsako delnico Jadranske banke Trst po eno
delnico Jadranske banke Beograd za ceno po Din. 150
plus 5% obresti od 1. januarja 1921.

Prevzem delnic Jadranske banke Beograd se vrši proti
predložitvi in žigosanju delnic Jadranske banke v Trstu pri
blagajnah našega zavoda v Beogradu, Celju, Dubrovniku,
Kotorju, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Opatiji,
Sarajevu, Splitu, Šibeniku, Trstu, Wenu, Zadru in Zagrebu,
kakor tudi pri blagajnah Banke i štedione za Primorje na
Reki, Sušaku in v Bakru.

Prijave za prevzem delnic Jadranske banke v Beo-
gradu se sprejemajo pri imenovanih blagajnah do vštetea
30. septembra 1921.

V mesecu juliju 1921.

Upravni svet Jadranske banke v Trstu.

Delniška glavnica
K 50.000.000.

Rezerve
okroglo K 45.000.000.—

Sprejema vloge na knji-
žice in tekoči račun proti
ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani.

Brzjavni naslov: Banka.

Telefon št. 261 in 413.

Podružnice: v Splitu, Celjeu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borevčah, Ptuju
in Brežicah.

Prodaja srečk
razredne loterije.

Kupuje in prodaja vse vrste
vrednostnih papierjev, financira
varno dobavo in dovoljuje
vsakovrsne kredite.